

S I S T E R U N D E

Lørdag 10. juni.

Sambandskontoret

0157/K

UTENRIKSKRONIKK: Det var å vente at erobringen av Rom skulle gi signalet til en eller annen stor militær operasjon som bare ventet på det rette utløsningøyeblikk. Og så kom den første stort anlagte landgangsserie i vest på et tidspunkt som Moskvas militære talerør "Krasnaja Svesda" betegner som både velvalgt og vel utnyttet. Invasjonen begynte tirsdag morgen under et hittil usett kraftoppbud i luften, 11.000 fly, og med støtte av en enorm armade, som besto av en kjerne på hele 4000 større skip, tall som de allierte utvilsomt er istand til å skru ytterligere sterkt opp hvis det skulle være nødvendig i forbindelse med et ennå større foretatte. Invasjonens første fase har pågått allerede i måneder, den virkningsfulle bombing av trafikknutt og knutepunkter og av alle produksjonssentra som kan tenkes å møte den tyske krigsmaskin. Neste fase, selve landgangen, er også gått langt bedre enn ventet. Minefaren ble lett overvunnet, de tyske ubåter dukket ikke opp, og det tyske fly demonstrerte en påfallende svakhet, både i antall og innsats. Når dertil kommer at Atlanterhavsvollens ry for uovervinnelighet på noen få timer ble sorgelig medtatt, er det all grunn til å forstå de alliertes glede over det som hittil er nådd. Skulle en bare holde seg til de sparsomme navneoppgaver som gis fra den allierte overkommando, ble det kanskje litt vanskelig å finne seg et godt bilde av det som foregår. Men med støtte i de tyske oppgaver og kommentarer er det lett å forstå at tyskerne har grunn til å se bekymringsfullt også på den landstrategiske stillingen ettersom bruhodene med støtte i sjø- og luftstridskrefter får høve til å følge seg ut som knopper som brister. Kampeområdet, foreløbig mer eller mindre sammenhengende, strekker seg fra Seinemunningen til et godt stykke ned på vestkysten av Cotentinhalvøya. På de forskjellige steder er det naturligvis foregått med skiftende hell, men i det store og hele er det lykket general Eisenhower og hans hælere i marken, general Montgomery, å få lagt grunnlaget til en landfront i vest. Det gjelder nå å bygge den videre ut gjennom utrykningen av tropper som kan nå fram og bli oppstillet tidnok til å møte Rommels bevegelige, strategiske reserver som nå er på vei mot landgangsfronten. Det er ennå for tidlig å danne seg noe bilde av de store linjer i den videre utbygging av vestfronten. Det en foreløbig kan skimte, er en knipetangsoperasjon med tanke på å avskjære Cotentinhalvøya og dermed frata tyskerne Cherbourg, og dessuten en invasjonspattform i strøket Bayeux - Caen, der landsetningsplassene for en stor del allerede er utenfor de tyske kanoners rekkevidde. Men det er nok ikke liten grunn til å regne med at de allierte har planer om via Le Mans og eventuelt Angers å skjære ned mot Loire og isolere hele Frankrikes nese, Bretagne, med orlogshavnene Brest og Lorient, fra festningen Europa. Men for å kunne utføre en slik operasjon, eventuelt med utløpere i andre retninger, må de alliertes panservåpen og infanteri først ha vist sin overlegenhet i kampen med de høyt treneede, men vel noe slitte, tyske panserarmeer, og her kommer da forhåpentlig de alliertes luftoverlegenhet til å spille samme rolle som tyskernes i 1940 på de samme slagmarker. Av stor betydning blir det også om det forholdsvis snart kommer ennå en slik landgangsoperasjon i vest eller syd.

I Italia fortsetter de alliertes 5. og 8. armeer å utnytte Roms fall, og Kesselring trekker så raskt han kan sine sammenbrudte divisjoner nordover til en ennå ikke klart angitt sekundær forsvarslinje, for Po-linjen. Og i øst tyder tyske meldinger sammen med visse avisuttalelser i Moskvas autoritative presse på at det kanskje ikke varer så lenge før sommeroffensiven ruller sine kolonner ut også her, bl.a. med støtte i de store amerikanske flyformasjoner, som nå er blitt stasjonert på de russiske flyplasser.

For en måned siden sa general Alexander at slagene fra sør, øst og vest nå ville komme. Det ser ut til at dette Tysklands store maneritt i løpet av de nærmeste dager blir virkelighet.

Nyheterne fra London fredag kl. 18.30.

Invasjonen. De engelske og kanadiske tropper på venstre fløy har fått kontakt med hverandre ved den sterkt omkjempede by Caen. Amerikanske tropper på høyrefløy har inntatt viktige steder i nærheten av Carentan. Troppene ved Bayeux har erobret et mindre sted 16 km. nord-øst for byen og tatt 900 fanger. Den tyske motstand øker på venstre fløy, men er fremdeles forholdsvis svak på Bayeux-fronten. De amerikanske tropper ved Carentan har imidlertid hatt den langt vanskeligste oppgave. Både kystsperringene og de tyske befestninger her var vanskeligere å forsere enn noen av de andre steder. Sjøforholdene er stort sett noe bedre, men været er ennå ikke godt. I formiddag kom det 1000 tyske fanger til en havn i Syd-England. Ialt var det tatt fanger fra 10 forskjellige tyske divisjoner. Dette betyr dog ikke at alle disse divisjonene fulltallig er satt inn.

Store styrker engelske bombefly bombet i natt en rekke knutepunkter på jernbaneforbindelsene til Caen og Cherbourg-halvøya. Det meldes at den tyske jagervirksomhet har øket endel det siste døgn. Flåten fortsetter å gi sin støtte til invasjonstroppene og bombarderer de få gjenværende tyske festningsanlegg ved kysten.

Fra pålitelig schweizisk hold meldes at Wehrmacht den første tiden hadde de største vansker med å få sendt undsetningstropper fram, og at moralen i de tyske tropper har fått et knekk etter det raske gjennombrudd av den høyt oppskrytete "Westwall".

Italia. I Italia har tyskerne også påbegynt en rask retrett ved Adriaterhavet. Det er nå full retrett på alle fronter, både gjennom Appenninene og over elva Tiber. De tyske styrker har liten eller ingen støtte fra luften, og deres marsjkolonner og forsyningskolonner er et lett bytte for de allierte fly. Pollo og 5 andre steder er erobret ved Adriaterhavet. Ved den tyrrenske kyst har den 5. arme rykket 20 km. videre fra Civitavecchia. 8. arme har erobret Agosta og er 16 km. fra Viterbo. Ialt er det innbrakt 25.000 tyske fanger. En forsyningskolonne på ca. 200 kjøretøyer ble ødelagt ved bombing nord-vest for Rom.

München ble idag bombet av tunge amerikanske bombefly med baser i Italia. Marsjall Badoglio har idag trukket seg tilbake fra statsministerstillingen. Kronprins Umberto har bedt signor Bonomi om å danne en ny regjering. Marsjall Badoglio vil for fremtiden trekke seg tilbake fra det politiske liv. Bonomi er sosialist og tidligere statsminister, men i tiden mellom Mussolinis maktovertagelse og hans fall har han ikke deltatt i det politiske liv. Signor Bonomi var nå president i Den Nasjonale Befrielseskomite.

Jugoslavia. Tito melder å ha satt igang en vellykket offensiv på grensen mot Ungarn og på grensen mot Østerrike. Han har allerede befrikk flere områder, og tyskerne er på rask retrett mot grensen på begge steder.

Russland. Fra Moskva meldes om offensiv i Jassy-området, der russerne idag erobret en viktig høyde, og har holdt stand mot alle tyske motangrep. Det sies imidlertid intet om, som påstått i Berlin, at dette er innledningen til den store sommeroffensiv.

Advarsel fra general Eisenhowers hovedstab. Det er idag utstedt en advarsel fra general Eisenhowers hovedstab til alle fiskere i Atlanterhavet. Fiskere som fisker utenfor Norge, Danmark, Holland, Belgia og Frankrike må innstille alt fiske i disse farvann i 7 dager regnet fra kl. 21 den 8. juni til kl. 21 den 15. juni. Fiskere som befinner seg i havn må ikke gå ut, og fiskere som er på felt, må øyeblikkelig søke havn. Denne ordre er meget viktig og må etterfølges, da en lett ellers kan bli innviklet i operasjoner, utsette seg selv for den største fare og virke hindrende på de alliertes operasjoner.

Norge. Tillig torsdag morgen ble "Norske Folk"s kontorer i Grensen 17, sprengt i luften. På kontoret befant seg en statistisk maskin maken til den som ble ødelagt hos Watson A/S i Nedre Vollgt. for ca. en mnd. siden. Det advares mot den siste form for tysk provokasjon. Importerte danske provokatorer som søker forbindelse med illegale krefter her hjemme, og som nå behandles med den største forsiktighet.